ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 20. prosince 2011

o použití čl. 106 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělené určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu

(oznámeno pod číslem K(2011) 9380)

(Text s významem pro EHP)

(2012/21/EU)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 106 odst. 3 této smlouvy,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Článek 14 Smlouvy vyžaduje, aby Unie, aniž jsou dotčeny články 93, 106 a 107 Smlouvy, pečovala v rámci svých pravomocí o to, aby zásady a podmínky pro fungování služeb obecného hospodářského zájmu umožňovaly naplnění jejich úkolů.

(2) Zajištění fungování určitých služeb obecného hospodářského zájmu na základě zásad a za podmínek, které umožňují naplnění jejich úkolů, může vyžadovat finanční podporu státu na pokrytí některých nebo veškerých nákladů vyplývajících ze závazků veřejné služby. V souladu s článkem 345 Smlouvy ve výkladu Soudního dvora Evropské unie není podstatné, zda jsou tyto služby obecného hospodářského zájmu poskytovány veřejnými nebo soukromými podniky.

(3) Ustanovení čl. 106 odst. 2 Smlouvy v tomto ohledu stanoví, že podniky, které jsou pověřeny poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu, nebo podniky, které mají povahu fiskálního monopolu, podléhají pravidlům obsaženým ve Smlouvě, zejména pravidlům hospodářské soutěže, dokud tato pravidla právně nebo fakticky nebrání plnění svěřených úkolů. Tímto ustanovením by však neměl být dotčen rozvoj obchodu v míře, která by byla v rozporu se zájmy Unie.

(4) Ve svém rozsudku ve věci Altmark [1] Soudní dvůr uvedl, že vyrovnávací platba za závazek veřejné služby není státní podporou ve smyslu článku 107 Smlouvy, pokud jsou splněna čtyři kumulativní kritéria. Za prvé, podnik, který je příjemcem vyrovnávací platby, musí být skutečně pověřen závazky veřejné služby a tyto závazky musí být jasně vymezeny. Za druhé, parametry na jejichž základě je vyrovnání vypočteno, musí být předem stanoveny objektivním a transparentním způsobem. Za třetí, vyrovnání nesmí přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech nebo části nákladů vynaložených k plnění závazků veřejné služby se zohledněním příslušných příjmů a přiměřeného zisku. Za čtvrté, pokud v konkrétním případě nebyl podnik, který má plnit závazky veřejné služby, vybrán prostřednictvím řízení pro zadávání veřejných zakázek, které by umožnilo vybrat uchazeče schopného poskytovat předmětné služby s nejnižšími náklady pro společnost, musí být výše nezbytné vyrovnávací platby určena na základě analýzy nákladů, které by na plnění těchto závazků vynaložil běžný, řádně řízený podnik disponující odpovídajícími prostředky.

(5) Pokud nejsou splněna uvedená kritéria, ale přitom jsou splněny obecné podmínky použitelnosti čl. 107 odst. 1 Smlouvy, představuje vyrovnávací platba za závazek veřejné služby státní podporu a vztahují se na ni články 93, 106, 107 a 108 Smlouvy.

(6) Mimo toto rozhodnutí mají pro používání pravidel státní podpory na vyrovnávací platbu za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu význam další tři předpisy:

a) nové sdělení o používání pravidel Evropské unie v oblasti státní podpory na vyrovnávací platbu za poskytování služeb obecného hospodářského

[1] Věc C-280/00 *Altmark Trans* a *Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark* [2003] Sb. rozh. s. I-7747.

zájmu [1] vyjasňuje používání článku 107 Smlouvy a kritéria uvedená v rozsudku *Altmark*, kterými se taková platba řídí;

b) nové nařízení, které Komise zamýšlí přijmout o použití článků 107 a 108 Smlouvy na podporu *de minimis* na poskytování služeb obecného hospodářského zájmu stanoví určité podmínky, včetně výše vyrovnávací platby, při jejichž splnění se má za to, že vyrovnávací platba za závazek veřejné služby nesplňuje všechna kritéria čl. 107 odst. 1;

c) revidovaný rámec pro státní podporu v podobě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby [2] upřesňuje, jak bude Komise posuzovat případy, na které se nevztahuje toto rozhodnutí, a proto musí být oznámeny Komisi.

(7) Rozhodnutí Komise 2005/842/ES ze dne 28. listopadu 2005 o použití čl. 86 odst. 2 Smlouvy o ES na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované určitým podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu [3] upřesňuje význam a rozsah výjimky podle čl. 106 odst. 2 Smlouvy a stanoví pravidla pro účinné sledování plnění kritérií stanovených v uvedeném předpisu. Toto rozhodnutí nahrazuje rozhodnutí 2005/842/ES a stanoví podmínky, za nichž státní podpora v podobě vyrovnávací platby za službu obecného hospodářského zájmu nepodléhá povinnosti oznámení předem stanovené v čl. 108 odst. 3 Smlouvy, protože ji lze považovat za slučitelnou s čl. 106 odst. 2 Smlouvy.

(8) Taková podpora může být považována za slučitelnou, pouze pokud je poskytnuta za účelem zajištění poskytování služeb obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy. Z judikatury je zřejmé, že pokud daná problematika není upravena odvětvovými pravidly Unie, mají členské státy velký prostor k vlastnímu uvážení při vymezování služeb, které by mohly být považovány za služby obecného hospodářského zájmu. Úkolem Komise je tedy zajistit, aby ve vymezení služeb obecného hospodářského zájmu nebyla žádná zjevná chyba.

(9) Jsou-li splněny určité podmínky, omezené částky vyrovnávací platby poskytnuté podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu neovlivňují rozvoj obchodu ani hospodářskou soutěž v takové míře, která by byla v rozporu se zájmy Unie. Proto by se u vyrovnávacích plateb, jejichž roční objem je nižší než určitá částka, nemělo požadovat individuální oznámení státní podpory, jsou-li splněny požadavky tohoto rozhodnutí.

(10) S ohledem na rozvoj obchodu v rámci Unie v poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, ukazující se například silným rozvojem nadnárodních poskytovatelů v řadě odvětví, která mají velký význam pro rozvoj vnitřního trhu, je vhodné stanovit nižší limit částky vyrovnávací platby, kterou lze podle tohoto rozhodnutí osvobodit od oznamovací povinnosti, než co bylo stanoveno v rozhodnutí 2005/842/ES, a dovolit, aby tato částka byla vypočtena jako roční průměr za dobu trvání pověření.

(11) Nemocnice a podniky poskytující sociální služby, které jsou pověřeny úkoly obecného hospodářského zájmu, mají specifickou povahu, kterou je třeba zohlednit. Zejména je třeba brát v úvahu skutečnost, že za současných hospodářských podmínek a za současného stavu rozvoje vnitřního trhu mohou sociální služby potřebovat k pokrytí nákladů na veřejnou službu částku, která je vyšší než strop stanovený v tomto rozhodnutí. Vyšší částka vyrovnávací platby pro sociální služby tudíž s sebou nutně nepřináší větší riziko narušení hospodářské soutěže. Proto by podniky pověřené poskytováním sociálních služeb, včetně poskytování sociálního bydlení pro znevýhodněné občany nebo příslušníky sociálně méně zvýhodněných skupin, kteří nejsou z důvodů omezené solventnosti schopni získat bydlení za tržních podmínek, měly být rovněž osvobozeny od oznamovací povinnosti stanovené tímto rozhodnutím, i když vyrovnávací platba, kterou obdrží, přesahuje obecný limit pro vyrovnávací platby stanovený tímto rozhodnutím. Totéž by mělo platit pro nemocnice poskytující zdravotní péči, v příslušných případech včetně pohotovostních služeb a doplňkových služeb, které přímo souvisejí s jejich hlavními činnostmi, zejména v oblasti výzkumu. Sociálními službami, na které se vztahuje vynětí z oznamovací povinnosti, by měly být jasně vymezené služby, pokrývající sociální potřeby v oblasti zdravotní a dlouhodobé péče, péče o děti, přístupu na trh práce a opětovného začlenění do trhu práce, sociálního bydlení a péče o zranitelné skupiny a jejich sociálního začleňování.

(12) Míra, v níž konkrétní vyrovnávací platba narušuje obchod a hospodářskou soutěž, nezávisí jen na průměrné roční výši této platby a na dotčeném odvětví, ale rovněž na celkové době trvání pověření. Pokud není delší doba odůvodněna potřebou velké investice, například v oblasti sociálního bydlení, mělo by být použití tohoto rozhodnutí omezeno na období pověření nepřekračující deset let.

[1] Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 4.
[2] Úř. věst. C 8, 11.1.2012, s. 15.
[3] Úř. věst. L 312, 29.11.2005, s. 67.

(13) Aby se mohl použít čl. 106 odst. 2 Smlouvy, musí být daný podnik členským státem výslovně pověřen poskytováním určité služby obecného hospodářského zájmu.

(14) Aby se zajistilo dodržování kritérií stanovených v čl. 106 odst. 2 Smlouvy, je třeba upřesnit podmínky, které je nutno splnit ohledně pověření prováděním služeb obecného hospodářského zájmu. Výši vyrovnávací platby lze totiž správně vypočítat a kontrolovat pouze tehdy, pokud byly závazky veřejné služby, kterými byly dané podniky pověřeny, a jakékoli závazky státu jasně stanoveny jedním nebo několika akty příslušných veřejných orgánů daného členského státu. Tento akt může mít v různých členských státech různou formu, ale měl by uvádět alespoň, o jaké podniky se jedná, jaký je přesný obsah svěřených závazků veřejné služby, jejich trvání, případně území, na které se vztahují, zda byla udělena výhradní nebo zvláštní práva, jakou podobu má kompenzační mechanismus, podle jakých ukazatelů se stanovuje výše vyrovnávací platby, jak se předchází nadměrnému vyrovnání a jak se takové případně nadměrně vyplacené částky získávají zpět. Aby se zajistilo transparentní používání tohoto rozhodnutí, měl by pověřovací akt obsahovat rovněž odkaz na toto rozhodnutí.

(15) Aby se předešlo neodůvodněnému narušení hospodářské soutěže, neměla by vyrovnávací platba přesáhnout rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů, které podnik vynaložil při poskytování služby, včetně přiměřeného zisku.

(16) Vyrovnávací platba, která přesahuje výši skutečně vzniklých čistých nákladů podniku na poskytování služeb, není nutná pro poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, a tudíž představuje neslučitelnou státní podporu, která by měla být vrácena státu. Vyrovnávací platba, která byla poskytnuta na poskytování služby obecného hospodářského zájmu, avšak ve skutečnosti ji dotyčný podnik použil k činnosti na jiném trhu pro účely, které nejsou uvedeny v pověřovacím aktu, není nutná pro poskytování služby obecného hospodářského zájmu, a proto může rovněž představovat neslučitelnou státní podporu, která by měla být vrácena státu.

(17) Čisté náklady, které se mají vzít v úvahu, by měly být vypočítávány jako rozdíl mezi náklady vynaloženými při poskytování služby obecného hospodářského zájmu a příjmem ze služby obecného hospodářského zájmu, nebo alternativně jako rozdíl mezi čistými náklady vyplývajícími z poskytování se závazkem veřejné služby a čistými náklady nebo ziskem vyplývajícím z poskytování bez závazku veřejné služby. Zejména v případě, kdy závazek veřejné služby snižuje příjmy, například kvůli regulovaným cenám, ale nemá vliv na náklady, by mělo být možné čisté náklady vynaložené při plnění závazku veřejné služby vypočítat na základě ušlého příjmu. Aby se předešlo neodůvodněnému narušení hospodářské soutěže, měly by se při výpočtu vyrovnávací platby vzít v úvahu veškeré příjmy z poskytování služby obecného hospodářského zájmu, tedy veškeré příjmy, které by poskytovatel nezískal, kdyby nebyl pověřen závazkem. Pokud je dotyčný podnik držitelem zvláštních či výhradních práv vázaných na činnosti jiné než služba obecného hospodářského zájmu pro kterou je poskytnuta podpora, které dávají vzniknout zisku, který převyšuje přiměřený zisk, nebo využívá jiných výhod přiznaných státem, tento zisk či výhody by měly být zahrnuty do jeho příjmu bez ohledu na jejich klasifikaci pro účely článku 107 Smlouvy.

(18) Přiměřený zisk by měl být určen jako míra návratnosti kapitálu s přihlédnutím ke stupni, případně neexistenci rizika. Míra návratnosti kapitálu by měla být vymezena jako interní míra návratnosti kapitálu, který daný podnik investoval během doby trvání pověření.

(19) Zisk, který nepřekračuje příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů, by se neměl považovat za nepřiměřený. V této souvislosti se za příslušnou swapovou sazbu považuje příslušná míra návratnosti bezrizikové investice. Účelem přirážky 100 bazických bodů je mimo jiné vyvážit riziko likvidity související s poskytováním kapitálu, který je vázán na poskytování služby po celou dobu trvání pověření.

(20) Jestliže podnik pověřený poskytováním služby obecného hospodářského zájmu nenese podstatnou míru obchodního rizika, například proto, že jsou mu plně hrazeny náklady na poskytování služby, neměly by se zisky, které překračují limit příslušné swapové sazby navýšené o 100 bazických bodů, považovat za přiměřené.

(21) Pokud není z důvodů zvlášních okolností vhodné využít míru návratnosti kapitálu, měly by členské státy mít možnost spoléhat při určování přiměřeného zisku na jiné ukazatele úrovně zisku, například na průměrnou míru návratnosti vlastního kapitálu, návratnost vloženého kapitálu, návratnost aktiv nebo rentabilitu tržeb.

(22) Při určení toho, co představuje přiměřený zisk, by členské státy měly mít možnost zavést pobídková kriteria, která se týkají zejména kvality poskytované služby a nárůstu produktivity. Nárůst produktivity by neměl snížit kvalitu poskytované služby. Členské státy by měly mít například možnost vymezit v pověřovacím aktu cíle efektivity produkce, takže úroveň vyrovnávací platby pak závisí na rozsahu, v němž byly tyto cíle splněny. V pověřovacím aktu může být stanoveno, že pokud podnik tyto cíle nesplní, vyrovnávací platba se sníží na základě metody výpočtu uvedené v pověřovacím aktu, naopak pokud podnik tyto cíle překročí, může být vyrovnávací platba zvýšena na základě metody výpočtu uvedené v pověřovacím aktu. Jakékoli odměny související s nárůstem produktivity by měly být stanoveny na takové

úrovni, aby umožnily vyrovnané sdílení tohoto nárůstu mezi podnikem a členským státem a/nebo uživateli.

(23) Článek 93 Smlouvy představuje *lex specialis* ve vztahu k čl. 106 odst. 2 Smlouvy. Jsou v něm stanovena pravidla použitelná na vyrovnávací platbu za závazek veřejné služby v odvětví pozemní dopravy. Článek 93 byl vyložen nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1370/2007 ze dne 23. října 2007 o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a 1107/70 ([1]), které stanoví pravidla pro vyrovnávací platby za závazky veřejné služby v odvětví veřejné přepravy cestujících. Jeho použití na odvětví dopravy cestujících po vnitrozemských vodních cestách je v kompetenci členských států. Nařízení (ES) č. 1370/2007 osvobozuje od oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy veškeré vyrovnávací platby v odvětví pozemní dopravy, které splňují v něm stanovené podmínky. Podle rozsudku ve věci *Altmark* nelze vyrovnávací platbu v odvětví pozemní dopravy, která nesplňuje ustanovení článku 93 Smlouvy, prohlásit za slučitelnou se Smlouvou na základě čl. 106 odst. 2 Smlouvy ani na základě žádného jiného ustanovení Smlouvy. Toto rozhodnutí se proto nepoužije na odvětví pozemní dopravy.

(24) Na námořní a leteckou dopravu se na rozdíl od pozemní dopravy vztahuje čl. 106 odst. 2 Smlouvy. Určitá pravidla pro vyrovnávací platby za závazky veřejné služby v odvětví letecké a námořní dopravy jsou stanovena v nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 ze dne 24. září 2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství ([2]) a v nařízení Rady (EHS) č. 3577/92 ze dne 7. prosince 1992 o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kabotáž) ([3]). Tato nařízení však na rozdíl od nařízení (ES) č. 1370/2007 neupravují otázku slučitelnosti možných prvků státní podpory ani neobsahují výjimku z oznamovací povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Toto rozhodnutí by proto mělo být použitelné na vyrovnávací platby za závazky veřejné služby v odvětví letecké a námořní dopravy za předpokladu, že kromě splnění podmínek stanovených v tomto rozhodnutí tyto vyrovnávací platby splňují i odvětvová pravidla obsažená v nařízení (ES) č. 1008/2008, případně v nařízení (EHS) č. 3577/92.

(25) V konkrétních případech vyrovnávacích plateb za závazky veřejné služby provozování leteckých nebo námořních spojů na ostrovy i provozování letišť a přístavů, které představují služby obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy, je vhodné stanovit limity založené na průměrném ročním počtu cestujících, neboť takový postup přesněji odráží hospodářskou realitu takových činností a jejich charakter služeb obecného hospodářského zájmu.

(26) Výjimka z povinnosti oznámení předem platná pro určité služby obecného hospodářského zájmu nevylučuje možnost členských států oznámit konkrétní projekt podpory. Jestliže Komise posuzuje slučitelnost konkrétní podpory na základě takového oznámení nebo na základě stížnosti nebo *ex officio*, posoudí, zda jsou splněny podmínky tohoto rozhodnutí. Nebude-li tomu tak, bude opatření posouzeno podle zásad stanovených ve sdělení Komise o rámci pro státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby.

(27) Toto rozhodnutí by se mělo použít, aniž by byla dotčena směrnice Komise 2006/111/ES ze dne 16. listopadu 2006 o zprůhlednění finančních vztahů mezi členskými státy a veřejnými podniky a o finanční průhlednosti uvnitř určitých podniků ([4]).

(28) Toto rozhodnutí by se mělo použít, aniž by byla dotčena ustanovení Unie v oblasti hospodářské soutěže, zejména články 101 a 102 Smlouvy.

(29) Toto rozhodnutí by se mělo použít, aniž by byla dotčena ustanovení Unie v oblasti zadávání veřejných zakázek.

(30) Tímto rozhodnutím by neměla být dotčena přísnější ustanovení vztahující se na závazky veřejné služby obsažená v odvětvových předpisech Unie.

(31) Měla by být stanovena přechodná opatření pro jednotlivé podpory, které byly uděleny před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost. Režimy podpory, které byly uvedeny v účinnost v souladu s rozhodnutím 2005/842/ES před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost, by měly být nadále slučitelné s vnitřním trhem a vyňaty z oznamovací povinnosti na období dalších dvou let. Podpora uvedená v účinnost před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost, která nebyla udělena v souladu s rozhodnutím 2005/842/ES, ale splňuje podmínky stanovené v tomto rozhodnutí, by měla být slučitelná s vnitřním trhem a měla by být vyňata z oznamovací povinnosti.

([1]) Úř. věst. L 315, 3.12.2007, s. 1.
([2]) Úř. věst. L 293, 31.10.2008, s. 3.
([3]) Úř. věst. L 364, 12.12.1992, s. 7.
([4]) Úř. věst. L 318, 17.11.2006, s. 17.

(32) Komise hodlá provést přezkum tohoto rozhodntí pět let po jeho vstupu v platnost,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Předmět

Toto rozhodnutí stanoví podmínky, za nichž je státní podpora ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělená určitým podnikům pověřeným poskytováním služby obecného hospodářského zájmu slučitelná s vnitřním trhem a vyňatá z oznamovací povinnosti stanovené v čl. 108 odst. 3 Smlouvy.

Článek 2

Oblast působnosti

1. Toto rozhodnutí se použije na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby udělenou podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu podle čl. 106 odst. 2 Smlouvy, která spadá do některé z následujících kategorií:

a) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v jiných oblastech než doprava a dopravní infrastruktura, která nepřesahuje roční částku 15 milionů EUR;

pokud se výše vyrovnávací platby mění během trvání pověření, vypočítá se roční částka jako průměr ročních vyrovnávacích plateb očekávaných za dobu trvání pověření;

b) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu nemocnicemi poskytujícími zdravotní péči, v příslušných případech včetně pohotovostních služeb; výkonu doplňkových činností, které přímo souvisejí s hlavními činnostmi, zejména v oblasti výzkumu však použití tohoto odstavce nebrání;

c) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu, jimiž se uspokojují sociální potřeby, například zdravotní a dlouhodobá péče, péče o děti, přístup na trh práce a opětovné začlenění do trhu práce, sociální bydlení a péče a sociální začleňování zranitelných skupin;

d) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v případě leteckých nebo lodních spojů na ostrovy, na nichž v průběhu dvou rozpočtových období bezprostředně předcházejících období, v němž bylo vydáno pověření službou obecného hospodářského zájmu, nepřevýšil roční počet cestujících 300 000 osob;

e) vyrovnávací platba za poskytování služeb obecného hospodářského zájmu v případě letišť a přístavů, kde v průběhu dvou rozpočtových let předcházejících roku, v němž bylo vydáno pověření službou obecného hospodářského zájmu, nepřevýšil průměrný roční počet cestujících 200 000 osob na letištích a 300 000 osob v přístavech.

2. Toto rozhodnutí se použije pouze v případě, že doba, na kterou je podnik pověřen poskytováním služby obecného hospodářského zájmu, nepřesahuje deset let. Jestliže doba pověření přesahuje deset let, použije se toto rozhodnutí, pouze pokud se od poskytovatele služby vyžaduje velká investice, kterou je nutno umořit během delšího období v souladu s obecně přijímanými účetními zásadami.

3. Jestliže během trvání pověření přestanou platit podmínky pro použití tohoto rozhodnutí, podpora se oznámí podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy.

4. V oblasti letecké a námořní dopravy se toto rozhodnutí použije pouze na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytnuté podnikům pověřeným poskytováním služeb obecného hospodářského zájmu ve smyslu čl. 106 odst. 2 Smlouvy, která splňuje podmínky nařízení (ES) č. 1008/2008, případně nařízení (ES) č. 3577/92.

5. Toto rozhodnutí se nepoužije na státní podporu ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby poskytované podnikům v odvětví pozemní dopravy.

Článek 3

Slučitelnost a výjimka z oznamovací povinnosti

Státní podpora ve formě vyrovnávací platby za závazek veřejné služby, která splňuje podmínky stanovené v tomto rozhodnutí, je slučitelná s vnitřním trhem a platí pro ni výjimka z povinnosti oznámení předem stanovená v čl. 108 odst. 3 Smlouvy, pokud také splňuje požadavky plynoucí ze Smlouvy nebo odvětvových právních předpisů Unie.

Článek 4

Pověření

Poskytováním služby obecného hospodářského zájmu je dotčený podnik pověřen jedním nebo několika akty, jejichž formu si mohou upravit jednotlivé členské státy. V tomto aktu nebo aktech musí být uvedeny zejména tyto údaje:

a) náplň a trvání závazků veřejné služby;

b) o který podnik, případně o které území, se jedná;

c) povaha jakýchkoli výhradních nebo zvláštních práv udělených podniku orgánem poskytujícím podporu;

d) popis kompenzačního mechanismu a parametrů pro výpočet, kontrolu a přezkoumání vyrovnávací platby;

e) opatření k zamezení a vrácení jakékoli nadměrné vyrovnávací platby a

f) odkaz na toto rozhodnutí.

Článek 5

Vyrovnávací platba

1. Výše vyrovnávací platby nepřesáhne rozsah nezbytný k pokrytí čistých nákladů vynaložených při plnění závazků veřejné služby, včetně přiměřeného zisku.

2. Čisté náklady lze vypočítat jako rozdíl mezi náklady vymezenými v odstavci 3 a příjmy vymezenými v odstavci 4. Lze je rovněž vypočítat jako rozdíl mezi čistými náklady podniku, který svou činnost provozuje se závazkem veřejné služby, a čistými náklady nebo ziskem téhož podniku, který provozuje svou činnost bez závazku veřejné služby.

3. Náklady, k nimž se přihlíží, zahrnují veškeré náklady vzniklé při poskytování služby obecného hospodářského zájmu. Vypočítají se na základě obecně přijatých zásad analytického účetnictví takto:

a) vykonává-li dotčený podnik pouze činnosti v rozsahu služby obecného hospodářského zájmu, lze zohlednit jeho veškeré náklady;

b) vykonává-li dotčený podnik rovněž činnosti mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu, lze zohlednit pouze náklady vztahující se na poskytování služby obecného hospodářského zájmu;

c) náklady připisované službě obecného hospodářského zájmu mohou zahrnovat veškeré přímé náklady vynaložené při poskytování služby obecného hospodářského zájmu a odpovídající podíl nákladů společných službě obecného hospodářského zájmu a jiným činnostem;

d) náklady spojené s investicemi, zejména do infrastruktury, mohou být zohledněny, pokud jsou nezbytné pro poskytování služby obecného hospodářského zájmu.

4. Příjmy, k nimž se přihlíží, zahrnují alespoň veškeré příjmy ze služby obecného hospodářského zájmu bez ohledu na to, zda tyto příjmy představují státní podporu ve smyslu článku 107 Smlouvy. Pokud je dotyčný podnik držitelem zvláštních či výlučných práv vázaných na činnosti jiné než je služba obecného hospodářského zájmu pro kterou je poskytnuta podpora, které dávají vzniknout zisku, který převyšuje přiměřený zisk, nebo využívá jiných výhod přiznaných státem, tento zisk či výhody se zahrnou do jeho příjmu bez ohledu na jejich klasifikaci pro účely článku 107 Smlouvy. Dotyčný členský stát může též rozhodnout, že zisky plynoucí z jiných činností mimo rozsah dané služby obecného hospodářského zájmu musí být zčásti nebo zcela připsány na financování služby obecného hospodářského zájmu.

5. Pro účely tohoto rozhodnutí se „přiměřeným ziskem“ rozumí míra návratnosti kapitálu, kterou by požadoval průměrný podnik při úvahách o tom, zda bude poskytovat službu obecného hospodářského zájmu po celou dobu pověření, s přihlédnutím k úrovni rizika. „Mírou návratnosti kapitálu“ se rozumí interní míra návratnosti kapitálu, který podnik investoval během doby trvání pověření. Úroveň rizika závisí na dotčeném odvětví, typu služby a charakteru vyrovnávací platby.

6. Při určení toho, co představuje přiměřený zisk, mohou členské státy zavést pobídková kriteria, která se týkají zejména kvality poskytované služby a nárůstu produktivity. Nárůst produktivity nesníží kvalitu poskytované služby. Jakékoli odměny související s nárůstem produktivity se stanoví na takové úrovni, aby umožnily rovnoměrné sdílení tohoto nárůstu mezi podnikem a členským státem a/nebo uživateli.

7. Pro účely tohoto rozhodnutí je míra návratnosti kapitálu, která nepřesáhne příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů, v každém případě považována za přiměřenou. Příslušnou swapovou sazbou je ta swapová sazba, jejíž doba splatnosti a měna odpovídají době trvání a měně pověřovacího aktu. Jestliže poskytování služby obecného hospodářského zájmu není spojeno s výrazným komerčním nebo smluvním rizikem, zejména pokud jsou čisté náklady na poskytování služby obecného hospodářského zájmu v podstatě plně vyrovnány *ex post*, nesmí přiměřený zisk překročit příslušnou swapovou sazbu navýšenou o 100 bazických bodů.

8. Pokud není z důvodů zvláštních okolností vhodné použít míru návratnosti kapitálu, mohou členské státy vycházet při určování přiměřeného zisku z jiných ukazatelů úrovně zisku než z míry návratnosti kapitálu, např. z průměrné míry návratnosti vlastního kapitálu, míry návratnosti vloženého kapitálu, návratnosti aktiv nebo rentability tržeb. „Návratností" se rozumí zisky bez úroků a před zdaněním v daném roce. Průměrná návratnost se vypočítá uplatněním diskontního faktoru na celou dobu trvání smlouvy podle sdělení Komise o revizi metody stanovování referenčních a diskontních sazeb ([1]). Ať už je zvolen jakýkoli ukazatel, je členský stát schopen Komisi na požádání poskytnout důkazy o tom, že daný zisk nepřevyšuje zisk, který by vyžadoval typický podnik při rozhodování, zda bude poskytovat danou službu, například referenční údaje o mírách návratnosti podobných zakázek udělených za soutěžních podmínek.

9. Pokud podnik vykonává hospodářské činnosti v rámci i mimo rámec služby obecného hospodářského zájmu, musí být ve vnitropodnikovém účetnictví příjmy a výdaje spojené s poskytováním služby obecného hospodářského zájmu vykazovány odděleně od příjmů a výdajů spojených s jinými službami; kromě toho musí být vymezeny parametry přidělování příjmů a výdajů. Náklady spojené s jinými činnostmi, než je poskytování služby obecného hospodářského zájmu, musí pokrýt veškeré přímé náklady, příslušný podíl společných nákladů a přiměřenou návratnost kapitálu. Na tyto náklady se neposkytne vyrovnávací platba.

10. Členské státy si od dotčených podniků vyžádají vrácení veškerých nadměrných vyrovnávacích plateb.

Článek 6

Kontrola nadměrného vyrovnání

1. Členské státy zajistí, že vyrovnávací platba udělená za poskytování služby obecného hospodářského zájmu splňuje požadavky tohoto rozhodnutí, zejména to, že podnik neobdrží vyrovnávací platbu, která převyšuje částku stanovenou podle článku 5. Na žádost Komise tuto skutečnost prokáží. Provádí nebo zajistí pravidelné kontroly alespoň každé tři roky během trvání doby pověření a na konci této doby.

2. Jestliže podnik obdržel vyrovnávací platbu, která převyšuje částku stanovenou podle článku 5, členský stát vyžaduje, aby daný podnik nadměrně vyplacenou částku vrátil. Upraví parametry pro výpočet vyrovnávací platby v budoucnu. Pokud nadměrně vyplacená částka nepřesahuje 10 % průměrné roční vyrovnávací platby, lze tuto nadměrnou částku převést do dalšího období a odečíst ji od vyrovnávací platby splatné v daném období.

([1]) Úř. věst. C 14, 19.1.2008, s. 6.

Článek 7

Transparentnost

V případě vyrovnávací platby nad 15 milionů EUR udělené podniku, který vykonává i činnosti mimo rozsah služby obecného hospodářského zájmu, zveřejní daný členský stát na internetu nebo jiným vhodným způsobem tyto informace:

a) pověřovací akt nebo shrnutí, které zahrnuje prvky stanovené v článku 4;

b) částky podpory udělované podniku na ročním základě.

Článek 8

Dostupnost informací

Členské státy mají po dobu trvání pověření a alespoň deseti let od konce doby pověření k dispozici veškeré údaje nezbytné k určení toho, zda je poskytnutá vyrovnávací platba slučitelná s tímto rozhodnutím.

Členské státy předloží Komisi na její písemnou žádost veškeré informace, které Komise považuje za nezbytné k určení toho, zda jsou platná kompenzační opatření slučitelná s tímto rozhodnutím.

Článek 9

Zprávy

Každý členský stát předloží Komisi každé dva roky zprávu o provádění tohoto rozhodnutí. Zprávy obsahují podrobný přehled použití tohoto rozhodnutí na různé kategorie služeb uvedených v čl. 2 odst. 1 a zahrnují:

a) popis použití tohoto rozhodnutí na služby, které spadají do jeho oblasti působnosti, včetně interních činností;

b) celkový objem podpor poskytnutých v souladu s tímto rozhodnutím a rozpis podle hospodářských odvětví, v nichž působí příjemci podpory;

c) informace o tom, zda použití tohoto rozhodnutí na konkrétní typ služby přineslo problémy nebo vyvolalo stížnosti třetích stran,

a

d) další informace o používání tohoto rozhodnutí, které vyžaduje Komise a které upřesní včas před předložením zprávy.

První zpráva bude předložena do 30. června 2014.

Článek 10

Přechodná ustanovení

Toto rozhodnutí se použije na jednotlivé podpory a na režimy podpory následovně:

a) režim podpory, který byl uveden v účinnost před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost a který byl slučitelný s vnitřním trhem a vyňat z oznamovací povinnosti v souladu s rozhodnutím 2005/842/ES, je nadále slučitelný s vnitřním trhem a je vyňat z oznamovací povinnosti na období dalších dvou let;

b) podpora uvedená v účinnost před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost, která nebyla slučitelná s vnitřním trhem a vyňata z oznamovací povinnosti v souladu s rozhodnutím 2005/842/ES, ale splňuje podmínky stanovené v tomto rozhodnutí, je slučitelná s vnitřním trhem a je vyňata z povinnosti oznámení předem.

Článek 11

Zrušení

Rozhodnutí 2005/842/ES se zrušuje.

Článek 12

Vstup v platnost

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem 31. ledna 2012.

Článek 13

Určení

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

V Bruselu dne 20. prosince 2011.

Za Komisi

Joaquín ALMUNIA

místopředseda